

OBEC VALČA

Obecný úrad vo Valči, Valča č. 375, 038 35 Valča
IČO 00317021, DIČ 2020597964, územný kód obce 512761

VÝROČNÁ SPRÁVA 2013

Vypracoval: Elena Frličková

Predkladá: Ing. Štefan Paľo

OBSAH

Obsah	2
1 Základná charakteristika obce Valča	4
1.1 Geografické údaje	4
1.1.1 Geografická poloha obce.....	4
1.1.2 Rozloha obce a nadmorská výška	4
1.1.3 Susedné obce	4
1.2 Demografické údaje	4
1.2.1 Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva.....	4
1.2.2 Národnostná štruktúra	4
1.2.3 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva	5
1.3 Ekonomické ukazovatele a hospodárstvo	5
1.3.1 Nezamestnanosť	5
1.3.2 Podnikateľské subjekty	6
1.4 História obce, pamiatky a symboly obce	6
1.4.1 História obce	6
1.4.2 Pamiatky.....	6
1.4.3 Symboly obce.....	7
1.5 Výchova a vzdelávanie.....	7
1.5.1 Materská škola.....	7
1.5.2 Základná škola.....	8
1.5.3 Mimoškolské vzdelávacie zariadenia.....	8
1.6 Zdravotníctvo	8
1.7 Sociálna pomoc	9
1.8 Kultúra a šport.....	9
1.9 Samospráva obce.....	10
1.9.1 Organizačná štruktúra obce	10
2 Rozpočet obce na rok 2013 a jeho plnenie	12
2.1 Plnenie príjmov za rok 2013	13
2.2 Plnenie výdavkov za rok 2013	15
2.3 Plán rozpočtu na roky 2014 - 2015	18
2.3.1 Plán príjmov na roky 2014 - 2015.....	18
2.3.2 Plán výdavkov na roky 2014 - 2015.....	18
3 Hospodárenie obce a rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2013.... Chyba! Záložka nie je definovaná.	
4 Bilancia aktív a pasív	19
5 Ostatné dôležité informácie	20
5.1 Prijaté granty a transfery	20
5.2 Poskytnuté dotácie.....	21
5.3 Finančné usporiadanie voči rozpočtu iných obcí	21
5.4 Finančné usporiadanie voči ostatným organizáciám.....	21

5.5 Významné investičné akcie v roku 2013.....	22
5.6 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	22
5.7. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	22

1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VALČA

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1 Geografické údaje

1.1.1 Geografická poloha obce

Obec Valča sa nachádza približne 13 km juhozápadne od okresného mesta Martin. Nachádza sa v predhorí lúčanskej časti Malej Fatry pri sútoku Slovianskeho a Valčianskeho potoka prameniach v rovnomenných dolinách. Územie je súčasťou Turčianskej kotliny a Valča leží na jej rozhraní s východnými svahmi Malej Fatry. Oblasť patrí do Fatransko-Tatranskej oblasti vnútorných Západných Karpát.

Obec leží na 18 stupni 50 min. 40 sek. východnej zemepisnej dĺžky a 49 stupni severnej zemepisnej šírky.

Územný kód obce je 512761.

1.1.2 Rozloha obce a nadmorská výška

Katastrálne územie obce má rozlohu 32,23 km². Najvyššie položeným miestom chotára je Hnilická Kýčera s nadmorskou výškou 1219 m.n.m. Najnižšie položené miesto je dolný dvor PD Javorina, a to 415,7 m.n.m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 477 m.n.m.

1.1.3 Susedné obce

Obec Valča susedí s katastrami obcí Benice, Slovany, Příbovce, Trebostovo, Trnovo, Kláštor pod Znievom a Ležiachov.

1.2 Demografické údaje

1.2.1 Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva

K 31. decembru 2013 žilo v obci Valča 1619 obyvateľov. Stav obyvateľstva v obci má vzostupnú tendenciu rastu. Hustota obyvateľstva je 50,05 obyv./km².

1.2.2 Národnostná štruktúra

Medzi občanmi Valče výrazne prevláda slovenská národnosť, ostatné národnosti sú zastúpené minimálne.

Tabuľka 1.1: Národnostné zloženie v %

Národnosť	Zastúpenie (v %)
Slovenská	92,30
Česká	0,78
Moravská	0,20
Rusínska	0,13
Iná	0,20
Nezistená	6,39

Zdroj: ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011

1.2.3 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Príslušnosť miestnych obyvateľov je jednoznačne spojená s charakterom obce a existenciou historického kostola reprezentujúceho najpočetnejšie zastúpené náboženstvo medzi občanmi – rímskokatolícke.

Tabuľka 1.2: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva (v %)

Vierovyznanie	Zastúpenie (v %)
Rímskokatolícke	75,98
Evanjelické a. v.	4,77
Evanjelická cirkev metodistická	0,58
Gréckokatolícke	0,32
Bez vyznania	9,79
Iné	0,92
Nezistené	7,64

Zdroj: ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011

1.3 Ekonomické ukazovatele a hospodárstvo

1.3.1 Nezamestnanosť

Podmienky zamestnanosti obyvateľov obce ako aj širšieho okolia vytvára samotné mesto Martin, kde pracuje prevažná časť ekonomicky aktívnej časti obyvateľstva. V úrovni ekonomickej aktivity sa výrazne prejavujú väzby na hospodársky prítiažlivé mestá Žilina a Vrútky.

Obyvatelia riešeného územia sú zamestnaní predovšetkým v priemysle, službách a čiastočne aj v poľnohospodárstve.

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci Valča tvoria dve tretiny občania v produktívnom veku.

1.3.2 Podnikateľské subjekty

Prevažná časť podnikateľských subjektov s registrovanou prevádzkou na území obce sú podnikajúce fyzické osoby na základe živnostenského listu.

Výroba - výrobnou činnosťou v obci sa zaoberá firma Tinko Styling, s.r.o., ktorá šije a predáva po celom Slovensku aj v Čechách dojčenské a detské oblečenie zo 100 % bavlny ocenené certifikátom nezávadnosti.

PD Valča sa na území obce zaoberá chovom hovädzieho dobytku, oviec a tiež pestovaním husto siatych obilnín.

VIA Slovakia, s.r.o. sa venuje starostlivosti, ťažbe a následne predajom dreva v katastri obce.

Služby - medzi subjektmi pôsobiacimi v obci v oblasti služieb sú hlavne firmy, ktoré podnikajú v cestovnom ruchu. Prevádzkou lyžiarskeho strediska Snowland Valčianskja dolina, ktorá je známym lyžiarskym a rekreačným centrom s reštauráciou, tenisovými kurtmi a požičovňou športových potrieb, vznikli nové možnosti na vytvorenie ubytovacích kapacít v okolí strediska, ale aj v obci. V prevádzke sú zariadenia s komplexnými službami, napr. hotel Impozant, penzión Pod Pivnicou, hostel Yetti, Perún a podobne.

Miestni podnikatelia poskytujú aj kadernícke, masážne služby a pedikúru, upratovacie služby, stavebnú činnosť, vodoinštalačné a kanalizačné práce, elektrikárske, klampiarske práce, autodopravu, parkové úpravy, práce zemnými strojmi a podobne.

Obchod – v obci sa nachádzajú predovšetkým predajne potravín, menovite COOP Jednota, Potraviny Fiala a Potraviny na Rázcestí. Tiež sú tu tri malé predajne rozličného tovaru. Podnikateľské subjekty na území obce patria svojim charakterom do kategórie malých a stredných podnikov, s dodávateľskými a odberateľskými vzťahmi v rámci celého Slovenska.

1.4 História obce, pamiatky a symboly obce

1.4.1 História obce

Najstaršia písomná zmienka o Valči, presnejšie o zemi, majetku, osade, písanej v dobových dokumentoch ako TERRA WOLKA sa zachovali v opise majetku znievského premonštrátskeho prepošstva, ktorý hraničil so "Zemou Valča" a to z r. 1252. Ďalší podobný záznam o Valči (TERRAVOLCHA) pochádza z r. 1262 a vznikol v súvislosti s opisom chotára Trnova.

Predpokladá sa, že Valča dostala svoje meno podľa Wolkana (azda Vlkana, Vlčana), syna comesa Raduna (Radona), vlastníka Příbovíc. Podľa iných, že sa tu val'kalo súkno z vlny. Názov sa postupne menil na Wolcha, Volcza a Matej Bell v 1735-37 ju nazval WALTSCHA.

1.4.2 Pamiatky

Dominantou obce Valča je Kostol Povýšenia sv. Kríža postavený na mieste starého kostola z 11. storočia. Patrónkou kostola a obce Valča je sv. Kríž, ale aj sv. Helena, ktorej koruna je vyobrazená v erbe. Na mieste starého kostola (na ktorého základoch stojí ten súčasný) bolo kedysi drevené hradisko, ktoré bolo najskôr vypálené. Vo valčianskych poliach kedysi dávno stál Kostol Nepoškvrnenej Panny Márie, avšak už veľmi dlho neexistuje, bol zrútený. V roku 2001 bola postavená a vysvätená Kaplnka Panny Márie Lurdskej v parku pred

kostolom. V chotári obce sa nachádza viacero drevených krížov, murovaný kríž sa nachádza na začiatku ulice Priehrada (príjazdová cesta ku kostolu, od hlavnej cesty).

Obyvatelia Valče sa v minulosti zaoberali olejkárstvom a šafraníctvom. V obci sa nachádza kaštieľ a vedľa neho olejkárske domy. Valčianski olejkári a šafraníci sa preslávili vo vtedajšom cárskom Rusku, Perzii, Španielsku a v Istanbule (na celom území Európy).

V neďalekej Valčianskej doline sa nachádzajú partizánske bunkre. Obyvatelia obce Valče dobrovoľne pomáhali partizánskej odboje vo Valčianskej doline počas 2. svetovej vojny. Pozostatkom tejto udalosti sú už spomínané partizánske bunkre a tiež pamätník SNP nachádzajúci sa v strede obce. Bol odhalený v roku 1975 na počesť padlých v 2. svetovej vojny pri príležitosti 30. výročia ukončenia vojny. Odhalenie bolo spojené s návštevou hlavných predstaviteľov 4. československej brigády Milana Rastislava Štefánika. Pred pamätníkom sa nachádza Kaplnka sv. Jána Nepomuckého. Obec Valča patrí do malého množstva partizánskych obcí na Slovensku.

1.4.3 Symboly obce

Navrhnuté obecné symboly posúdila a odporučila heraldická komisia Ministerstva vnútra SR takto:

Erb obce: v modrom štíte strieborný zvýšený heroldský kríž sprevádzaný vpravo tromi zlatými prekríženými kľincami, vľavo zlatou korunou svätej Heleny.

Vlajka obce: má podobu piatich pozdĺžnych pruhov modrého, žltého, modrého, bieleho a modrého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

1.5 Výchova a vzdelávanie

1.5.1 Materská škola

Naša materská škola je situovaná do krásneho prostredia, obklopená bohatou zeleňou. Zariadenie je celodenné (v prípade požiadania rodiča poskytujeme aj poldennú starostlivosť), trojtriedne, so školskou kuchyňou, jedálňou a vlastnou kotolňou. Priestory sú prispôsobené prísny hygienickým požiadavkám a nárokom na celodenný pobyt detí v MŠ. Prevádzka materskej školy je od 6.00 hod. do 16,30 hod. Každá trieda je vybavená pekným nábytkom, množstvom hračiek a hier a tiež počítačmi s tlačiarňou, kde sa detičky oboznamujú so základmi počítačových znalostí prostredníctvom logických hier.

Exteriér tvorí rozľahlá školská záhrada vybavená detským altánkom, lavičkami, dvoma pieskoviskami, detskými preliezkami a šmýkačkami.

Materská škola má zriadený krúžok prezentujúci ľudové tradície, hudobno-pohybový krúžok, krúžok výtvarnej výchovy a komunikačné schopnosti detí rozvíja v anglickom jazyku.

Materská škola je zapojená do rôznych projektov a výtvarných súťaží, v ktorých sa naše deti veľmi dobre umiestňujú. V učebných osnovách zohľadňujú obsah Štátneho vzdelávacieho programu.

MŠ v súčasnosti vedie Darina Havlíková, ktorá je riaditeľkou od r. 2010. K 1.9.2013 bolo v Materskej škole vo Valči zapísaných 66 detí. V 1.triede 23 detí vyučujú triedna učiteľka Valéria Fialová a p.uč.Denisa Dendisová. V 2.triede bolo zapísaných 18 detí a ich vyučujúcimi

boli triedna učiteľka Bc. Veronika Barčíková a riaditeľka MŠ Darina Havlíková. V 3. triede bolo zapísaných 25 detí s vyučujúcimi, triednou učiteľkou Danielou Pisarovičovou a začínajúcou učiteľkou Mgr. Radomírou Tomčányovou.

1.5.2 Základná škola

Základná škola vo Valči je školou s ročníkmi 1. stupňa. Má 4. triedy a menšie chodby, ktoré dodávajú škole kolorit domáceho prostredia. Škola bola postavená ako obecná škola a prvé zmienky v školskej kronike o nej sú z roku 1813. Nachádza sa v prírodnom prostredí v blízkosti kopca Hrádok, ktorý je charakteristickým znakom obce ako aj v blízkosti katolíckeho kostola a miestneho cintorína. Bezprostredné okolie školy tvorí veľký dvor a sad, ktorý vytvára vhodné podmienky pre environmentálnu výchovu. Poskytuje žiakom formou „zážitkového učenia“ chápať hodnoty prírody, formovať starostlivý prístup k nej umožňuje žiakom získavať skúsenosti „tu a teraz“. Školu navštevujú prevažne deti rodičov z obce Valča, ale aj okolia, ktorí vyhľadávajú alternatívne smery vo vyučovaní. Takým je aj program Vysoko efektívneho učenia (VEU). Práve program VEU dal škole priestor pracovať na vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. Naša škola ho využíva od roku 1994 ako jedna z prvých na Slovensku. Žiaci prvých dvoch ročníkov sú hodnotení slovné, známkovaní sú tretiaci a štvrtáci. Vzhľadom na veľkosť školy sa priemerný počet pedagogických pracovníkov pohybuje už 3 desaťročia v počte 6, z čoho sú štyri pani učiteľky a dve pani vychovávateľky. K externým pracovníkom na škole patrí vyučujúci náboženskú výchovu. Odbornosť vyučovania na škole je 100%.

V školskom roku 2013/2014 navštevovalo školu 43 žiakov a viedla ju Mgr. Vlasta Zajíčková. V 1. ročníku bolo 11 žiakov s triednou učiteľkou Mgr. Vlastou Zajíčkovou. 2. ročník navštevovalo 11 žiakov, do 3. ročníka chodilo 5 žiakov a obom ročníkom bola triedna učiteľka Mgr. Katarína Dózsová. Do 4. ročníka chodilo 16 žiakov s triednou učiteľkou Mgr. Janou Šufákovou.

Vzhľadom k malému počtu žiakov v 3. ročníku (5 žiakov) sa žiaci 2. a 3. ročníka na hodinách výchovných predmetov VYV, TEV, HUV a PRI spájali a predmety boli odúčané vychovávateľkami Mgr. Líviou Košovou a Barborou Búgelovou.

Žiaci ZŠ vo Valči sa zapájajú do rôznych športových, kultúrnych, vedomostných aktivít, sú v neustálom kontakte s tradíciami.

1.5.3 Mimoškolské vzdelávacie zariadenia

V obci nie je zariadenie pre mimoškolské vzdelávanie detí, mládeže alebo dospelých. Rôzne kurzy alebo besedy sú organizované len príležitostne v spoločenských priestoroch obce. Zaujímavé akcie organizujú Materská a Základná škola v spolupráci s rodičmi, ale aj ďalšie obecné organizácie.

Osvetovú funkciu v obci plní knižnica. Jej bohatý knižný fond tvorí 2740 zväzkov. V roku 2008 a r. 2012 dostala Obecná knižnica ocenenie Knižnica roka.

1.6 Zdravotníctvo

Obyvatelia obce využívajú služby zdravotných stredísk v Martine a najbližšej ambulancie praktického lekára, detského lekára a lekáreň v Rakove. Občanom chýba ambulancia stomatóloga, zariadenie a služby pre starších. Rozvoz stravy v súčasnosti rieši obec pre nevládných občanov z jedálne Materskej školy.

1.7 Sociálna pomoc

Sociálnu pomoc je obec pripravená poskytovať prostredníctvom externých poskytovateľov sociálnych služieb. V súčasnosti poskytuje sociálnu pomoc jednému občanovi.

1.8 Kultúra a šport

Situáciu vybavenosti obce športovými, kultúrnymi a voľnočasovými zariadeniami a objektmi popisuje *tabuľka*

Tabuľka 1.3: Športové, kultúrne a voľnočasové zariadenia

Druh zariadenia	Prítomnosť zariadenia
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie
Telocvičňa	nie
Ihrisko pre futbal	áno
Ihrisko pre deti (okrem školských)	áno
Fitnes centrum	áno
Turistické a cyklistické trasy	áno
Kultúrny dom	áno
Klubovňa	nie

Nedaleko obce sa nachádza záhradkárská a chatová osada Pod Bobotom, ktorá leží za potokom Slovianka smerom do Slovianskej doliny. Hlbšie v doline sa rozprestiera záhradkárská a chatová osada Brčná a tiež sírnatý prameň – Smradľavka. Pramene v Slovianskej doline sú využité ako zdroj kvalitnej vody pre rybné hospodárstvo. Dominuje tu pstruhová liaheň SRZ, ktorej produkty sú aj vývozným artiklom.

Vo Valčianskej doline sa nachádza spomínané lyžiarske stredisko SNOWLAND a je navštevované turistami nielen zo Slovenska, ale takmer z celej Európy. Okrem lyžovania poskytuje celoročné služby ako usporiadanie kultúrno-spoločenských akcií, podnikových športových hier, tenis, golf a iné.

Okolité príroda oboch dolín vytvára výborné podmienky pre turistiku. Pre cyklistov je vytvorených mnoho cyklotrás.

Jednou z častí obce, využívanej na kultúrne a športové akcie je Športový areál Dielec, v ktorom sa nachádza futbalové ihrisko, dve tribúny, tanečný kruh a vyasfaltovaná plocha s amatérskym skateparkom. Sídli tu futbalový klub Telovýchovná jednota Družstevník Valča. Družstvo mužov je prihlásené do 1. QUICK triedy so striedavými výkonmi. Perspektívu však tvoria družstvá prípravky, žiakov a dorastu. V spolupráci FK a obce sa každoročne usporadúva turnaj o Pohár starostu obce Valča.

Tradičiu v obci má okrem futbalu aj stolný tenis. Stolnotenisový oddiel STO bol v obci založený v r. 1989 a v súčasnosti svoje domáce zápasy hráva v telocvični ZŠ Benice, ktorá vyhovuje podmienkam ligových súťaží.

Po rekonštrukcii Obecného úradu sa vytvoril priestor na vznik nového fitnes centra, ktoré sa teší čoraz väčšiemu záujmu občanov.

Veľmi aktívnou organizáciou v obci je Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý bol založený v r. 1867. Podieľa sa na ochrane prírody, majetku obce a občanov. Aktívne sa jeho členovia zúčastňujú na brigádach, ale aj pri kultúrnych podujatiach, ako je stávanie mája, kladenie venca ku pamätníku SNP. Zabezpečujú Jánsku vatru a bez hasičov sa nezaobídu ani fašiangy a pochovávanie basy s fašiangovou zábavou. Posledné roky organizujú členovia hasičského zboru pre škôlkárov a školákov ukážky protipožiarneho zásahu s použitím hasičskej techniky. Veľmi aktívna je aj ich účasť na mnohých súťažiach. V spolupráci s obcou sa každoročne organizuje na Dielci turnaj o Pohár starostu obce.

Kultúrny život v obci obohacuje Klub dôchodcov, ktorí okrem svojich speváckych vystúpení, organizujú výstavy a prednášky, usporadúvajú každoročne spolu so Spotrebným družstvom COOP Jednota a obcou Valča jednodňový zájazd po Slovensku.

Valčania v roku 2011 oživilí činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej (MO MS). Organizácia je od svojho vzniku veľmi aktívna a svojim spevom sprevádza takmer všetky kultúrne akcie v obci. Z početných činností možno spomenúť Trojkraľové popoludnie, súťaž heligonkárov Echo heligónky, prehliadka matičných súborov Valčianske melódie, Stávanie mája, Deň matiek, Úcta k starším, Hodové slávnosti, či účasť na omšiach v kostole. V spolupráci s obcou vyhľadávajú matičiari miesta, ktoré sú spojené s našimi rodákmi.

1.9 Samospráva obce

1.9.1 Organizačná štruktúra obce

Starostom obce je od roku 2007 Ing. Štefan Paľo.

Zástupcom starostu obce je Jozef Balek.

Hlavným kontrolórom je Eva Koppová.

Poslancami Obecného zastupiteľstva vo Valči sú:

- Jozef Balek,
- Peter Hurta,
- Ján Kulich,
- Milan Kulich,
- Peter Kvasnica,
- Ondrej Maretta,
- Jozef Móric,
- Svetozár Pavlík,
- Štefan Varchol.

Obecné zastupiteľstvo vo Valči zriadilo nasledovné komisie:

- komisiu územného plánovania a životného prostredia
predseda: p. Milan Kulich
členovia : Ing. Arch. Jozef Pavle, p. Ondrej Maretta

- komisiu na prejednávanie priestupkov
predseda: p. Štefan Varchol
členovia : p. Juraj Meriač, p. Jozef Moric
- komisiu sociálno-ekonomickú
predseda: p. Jozef Balek
členovia : p. Ján Kulich , p. Jozef Moric
- komisiu pre školstvo , kultúru a šport
predseda: p. Peter Kvasnica
členovia : Mgr. Janka Šufáková p. Svetozár Pavlík
- komisiu pre pridelenie nájomných bytov
predseda: p. Ondrej Mareta
členovia : Ing. Štefan Paľo, p. Milan Kulich, p. Ján Kulich , p. Jozef Moric, p. Peter Hurta, p. Svetozár Pavlík, p. Peter Kvasnica, p. Štefan Varchol, p. Jozef Balek

Obecný úrad vo Valči je výkonnou zložkou samosprávy obce.

Tabuľka 1.4: Kontakty Obecného úradu vo Valči

Adresa	Valča r. 375
Telefón	pevná linka (T-Com) +421 (0)43 4294102 mobil (Orange) +421 (0)907373125
Fax	+421 (0)43 4303409
E-mail	ou.valca@centrum.sk , obecvalca@stonline.sk

Na Obecnom úrade vo Valči pracuje 7 zamestnancov.

Tabuľka 1.5: Personál Obecného úradu vo Valči

Pozícia	Meno a priezvisko pracovníka
Pokladňa, evidencia obyvateľstva	Zuzana Varcholová-Žiaková
Dane, poplatky	Alena Matulová
Účtovníctvo, matrika	Elena Frličková
Hlavný kontrolór	Eva Koppová
Upratovačka	Ľubica Kalinová
Údržbár	Milan Hurta
Knihovníčka	Emília Hurychová

2 ROZPOČET OBCE NA ROK 2013 A JEHO PLNENIE

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce,
- ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí:

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácia na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce obsahuje finančné vzťahy k rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám zriadeným obcou, a k iným právnickým osobám, ktorých je zakladateľom.

Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy:

- k rozpočtom iných obcí,
- k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený ako vyrovnaný. Rozpočet bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2012 uznesením č. 73/2012.

Rozpočet následne zmenený dvakrát:

- prvá zmena schválená dňa 15.14.2013 uznesením č. 47/2013
- druhá zmena podľa skutočnosti k 31.12.2013.

Rozpočet po poslednej zmene je uvedený v tabuľke 2.1.

Tabuľka 2.1: Rozpočet obce k 31. decembru 2013 (v €)

Názov	Rozpočet pôvodný	Rozpočet po zmenách
Príjmy celkom	513 403	626 180
z toho :		
Bežné príjmy	488 403	604 796
Kapitálové príjmy	25 000	21 180
Príjmové fin. operácie	0	204
Výdavky celkom	513 403	586 977
z toho :		
Bežné výdavky	452 203	489 470
Kapitálové výdavky	3 000	37 697
Výdavkové fin. operácie	58 200	59 810

2.1 Plnenie príjmov za rok 2013

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
604 796	604 796	100,00

1) Bežné príjmy - daňové príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
408 709	408 709	100,00

a) Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 343 343 € z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2013 poukázané prostriedky v sume 343 343 €, čo predstavuje plnenie na 100,00 %.

b) Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 26 352 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 26 353 €, čo je 100,00% plnenie. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 15 593 €, dane zo stavieb boli v sume 10 497 € a daň z bytov bola v sume 262 €.

c) Daň za psa 1 285 €

d) Daň za užívanie verejného priestranstva 4 €

e) Daň za nevýherné hracie prístroje 520 €

f) Daň za ubytovanie 7 326 €

g) Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad 29 879 €

2) Bežné príjmy - nedaňové príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
95 951	95 951	100,00

a) Príjmy z prenájmu

Z rozpočtovaných 50 982 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 50 982 €, čo je 100% plnenie. Ide o príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov.

b) Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Z rozpočtovaných 5 072 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 5 072 €, čo je 100,00 % plnenie.

c) Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb

Prevažnú časť príjmov tvoria príjmy za používanie Domu smútku, Chaty, Penziónu a Kultúrneho domu, za hlásenie v Miestnom rozhlase, školné MŠ, ZŠ, réžia od cudzích stravníkov v ŠJ, príjem za služby poskytnuté traktorom.

Z rozpočtovaných 26 305 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 26 305 €, čo je 100,00% plnenie.

d) Úroky z tuzemských vkladov

Z rozpočtovaných 50 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 50 €, čo je 100 % plnenie.

e) Príjmy z dobropisov

Ide o príjem z dobropisov za elektrickú energiu a plyn. Z rozpočtovaných 13 542 € bol skutočný príjem v sume 13 542 €, čo je 100 % plnenie.

3) Bežné príjmy - ostatné príjmy :**Obec prijala nasledovné granty a transfery v rámci verejnej správy:**

P.č.	Poskytovateľ	Suma v €	Účel
1.	Obvodný úrad Martin	509	Transfer na obyvateľstvo
2.	Obvodný úrad Martin	677	Transfer na voľby do VÚC
3.	Obvodný úrad Martin	1 807	Transfer na matriku
4.	Obvodný úrad Martin	80	Transfer na refundáciu mzdy CO skladníka
5.	Obvodný úrad životného prostredia Žilina	162	Transfer na životné prostredie
6.	Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Žilina	81	Transfer na cestnú dopravu a pozemné komunikácie
7.	ÚPSVaR Martin	89	Transfer z ESF a ŠR na refundáciu materiálu pre VPP
8.	Obvodný školský úrad Žilina	84 736	Transfer na Základnú školu
9.	Obvodný školský úrad Žilina	1 299	Transfer na vzdelávacie poukazy
10.	Ministerstvo financií SR	4 739	Transfer na 5% zvýšenie miezd pracovníkom školstva
11.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	2 495	Transfer na opravu výtlkov na MK po zimnej prevádzke
12.	Obvodný školský úrad Žilina	2 523	Transfer pre deti päť a viacročné v MŠ
13.	Žilinský samosprávny kraj	300	Transfer na akciu Obnova partizánskych bunkrov
14.	Žilinský samosprávny kraj	250	Transfer na akciu Echo heligónky
	Spolu	99 747	

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

4) Bežné granty

Obec prijala nasledovné bežné granty:

P. č.	Poskytovateľ	Suma v €	Účel
1.	Súkromná základná umelecká škola, Ružomberok	289	Záujmová umelecká činnosť pre deti MŠ
2.	Občania a podnikatelia Valče	100	Príspevok na kalendár Valča 2014
	Spolu	389	

5) Kapitálové príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
21 180	21 180	100,00

a) Príjem z predaja pozemkov

Z rozpočtovaných 21 180 € bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 21 180 €, čo predstavuje 100 % plnenie.

6) Finančné príjmové operácie:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
204	204	100,00

V roku 2013 tvoril príjem vo finančných operáciách zostatok prostriedkov Verejnej zbierky z predchádzajúceho roka na obnovu hrobov významných rodákov Valče. Z rozpočtovaných 204 € bolo skutočné plnenie k 31.12.2013 v sume 204 €, čiže 100% plnenie.

2.2 Plnenie výdavkov za rok 2013

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
586 977	586 977	100,00

1) Bežné výdavky :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
489 470	489 470	100,00

v tom :

Funkčná klasifikácia	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Výdavky verejnej správy	133 423	133 423	100,00
Ekonomická oblasť	4 410	4 410	100,00
Matrika ŠR	1 807	1 807	100,00
Ostatné všeobecné verejné služby – voľby do VÚC	677	677	100,00
Ochrana pred požiarimi	3 312	3 312	100,00
Cestná doprava - správa a údržba ciest	5 162	5 162	100,00
Nakladanie s odpadmi	25 484	25 484	100,00

Rozvoj bývania	17 995	17 995	100,00
Verejné priestranstvá	13 933	13 933	100,00
Verejné osvetlenie	9 594	9 594	100,00
Rekreačné a športové služby – TJ, chata, penzión ROSA	18 717	18 717	100,00
Knižnica	746	746	100,00
Kultúrne služby – kultúrne akcie	2 351	2 351	100,00
Klubové zariadenia	1 235	1 235	100,00
Ostatné kultúrne služby vrátane kultúrnych domov	3 551	3 551	100,00
Vysielacie a vydavateľské služby	427	427	100,00
Náboženské a iné spoločenské služby – Dom smútku	4 967	4 967	100,00
Vzdelávanie - predškolská výchova	92 754	92 754	100,00
Vzdelávanie - základné vzdelanie ŠR	82 774	82 774	100,00
Vzdelávanie - ŠKD	16 860	16 860	100,00
Vzdelávanie – Centrá voľného času	1 634	1 634	100,00
Vzdelávanie - školské stravovanie	45 543	45 543	100,00
Sociálne zabezpečenie –opatrovateľky	2 114	2 114	100,00
Sociálne zabezpečenie - dávky sociálnej pomoci	0	0	0
Spolu	489 470	489 470	100,00

a) Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Z rozpočtovaných 208 419 € bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 v sume 208 419 €, čo je 100,00 % čerpanie. Patria sem mzdové prostriedky pracovníkov všetkých stredísk Obecného úradu, matriky a pracovníkov školstva.

b) Poistné a príspevok do poisťovní

Z rozpočtovaných 76 084 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 76 084 €, čo je 100,00 % čerpanie. Sú tu zahrnuté odvody poisťného z miezd pracovníkov a dohodárov za zamestnávateľa.

c) Tovary a služby

Z rozpočtovaných 184 437 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 184 437 €, čo je 100,00 % čerpanie. Ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk Obecného úradu, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba a služby a odmeny dohodárom.

d) Bežné transfery

Z rozpočtovaných 7 459 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 7 459 €, čo je 100,00 % čerpanie.

Ide o transfery v rámci VS

Spoločný stavebný úrad	1 890 €
Spoločný školský úrad	119 €
členské príspevky ZMOT, ZMOS, RVC, MZ LMF	649 €
CVČ Turč. Štiavnička	1 312 €
nemocenské dávky pracovníkov	938 €

a transfery mimo VS

SCVČ TK DEEP Martin	1 633 €
RTVS Slovensko	318 €
Stolnotenisový oddiel STO	300 €
TJ Družstevník Valča	300 €

e) Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami

Z rozpočtovaných 13 071 € bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2013 v sume 13 071 €, čo predstavuje 100,00 % čerpanie. Ide o splatené úroky ŠFRB úveru nájomníkmi ONB v sume 9 393 €, splatené úrokov investičného úveru v sume 3 426 € a ostatné poplatky súvisiace s úvermi ako sú manipulačné poplatky, provízie v sume 252 €.

2) Kapitálové výdavky :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
37 697	37 697	100,00

v tom:

Funkčná klasifikácia	rozpočet	skutočnosť	% plnenia
Ochrana pred požiarimi	16 258	16 258	100,00
Rozvoj bývania	11 397	11 397	100,00
Rozvoj obcí	3 109	3 109	100,00
Ostatné kultúrne služby vrátane kultúrnych domov	2 750	2 750	100,00
Základné vzdelanie	4 183	4 183	100,00
Spolu	37 697	37 697	100,00

a) Ochrana pred požiarimi

Ide o nasledovné investičné akcie:

- výmena okien a dverí na PZ v sume 4 006 €
- zateplenie PZ a úprava okolia budovy v sume 12 252 €

b) Bývanie a občianska vybavenosť – rozvoj bývania

Ide o nasledovné investičné akcie:

- montáž osvetľovacích stožiarov v Kňazovej v sume 9 061 €
- vypracovanie projektovej dokumentácie k IBV Kňazová v sume 150 €
- kábel na VO v Kňazovej – časť po E-TRADE v sume 1 834 €
- preprava štrku na prístup. cestu do IBV Kňazová v sume 352 €

c) Rozvoj obce – verejné priestranstvá

Ide o nasledovné investičné akcie:

- vybudovanie chodníka pri Parkovisku OÚ a úprava osvetlenia a elektr. prípojky na Parkovisku pri OÚ, všetko v sume 3 109 €, kolaudácia diela v r. 2014

d) Ostatné kultúrne služby vrátane kultúrnych domov

Ide o nasledovné investičné akcie:

- zakúpenie elektrickej panvice do KD v sume 2 750 €

e) Základné vzdelanie

Ide o nasledovné investičné akcie:

- dokončenie rekonštrukcie kotolne v ZŠ v sume 4 183 €.

3) Výdavkové finančné operácie :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
59 810	59 810	100,00

Z rozpočtovaných 59 810 € na splácanie istiny dlhodobých úverov bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 v sume 59 810 €, čo predstavuje 100,00 % plnenie. Ide o splácanie dlhodobého ŠFRB úveru nájomníkmi ONB v sume 30 085 € a splátky dlhodobého investičného úveru v sume 29 725 €.

2.3 Plán rozpočtu na roky 2014- 2015

2.3.1 Plán príjmov na roky 2014- 2015

Tabuľka 2.2: Plán príjmov na roky 2014 – 2015 (v €)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2013	Plán na rok 2014	Plán na rok 2015
Príjmy celkom	626 180,35	593 912	599 772
z toho :			
Bežné príjmy	604 795,93	573 912	579 772
Kapitálové príjmy	21 180,00	20 000	20 000
Príjmové finančné operácie	204,42	0,00	0,00

2.3.2 Plán výdavkov na roky 2014-2015

Tabuľka 2.3: Plán výdavkov na roky 2014- 2015 (v €)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2013	Plán na rok 2014	Plán na rok 2015
Výdavky celkom	586 976,80	593 912	599 772
z toho :			
Bežné výdavky	489 470,00	509 132	519 352
Kapitálové výdavky	37 696,70	24 780	20 420
Výdavkové finančné operácie	59 870,10	60 000	60 000

3 HOSPODÁRENIE OBCE A ROZDELENIE VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA ZA ROK 2013

Tabuľka 3.1: Skutočné čerpanie rozpočtu obce k 31. decembru 2013 (v €)

Príjmy	Suma	Výdavky	Suma	Zostatok
Bežné príjmy	604 795,93	Bežné výdavky	489 470,00	115 325,93
Kapitálové príjmy	21 180,00	Kapitálové výdavky	37 696,70	-16 516,70
Spolu	625 975,93		527 166,70	98 809,23
Príjmové finančné operácie	204,42	Výdavkové fin. operácie	59 810,10	- 59 605,68
Celkom	626 180,35		586 976,80	39 203,55

Výsledkom hospodárenia obce za rok 2013 je prebytok rozpočtu vo výške 98 809,23 €.

4 BILANCIA AKTÍV A PASÍV

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2013	KZ k 31.12.2013
Majetok spolu	3 799 608	3 879 541
Neobežný majetok spolu	3 744 896	3 796 541
z toho :		
Dlhodobý hmotný majetok	3 485 917	3 537 562
Dlhodobý finančný majetok	258 979	258 979
Obežný majetok spolu	51 636	79 443
z toho :		
Zásoby	7 653	414
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	13 966	8 922
Finančné účty	30 017	70 107
Časové rozlíšenie	3 076	3 556

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2013	KZ k 31.12.2013
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 799 608	3 377 744
Vlastné imanie	1 732 007	1 760 819
Výsledok hospodárenia	1 732 007	1 760 819
Záväzky	1 130 066	1 073 999
z toho :		
Rezervy	1 982	9 366
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	3 323
Dlhodobé záväzky	950 296	912 082
Krátkodobé záväzky	51 743	53 269
Časové rozlíšenie	937 535	542 925

5 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

5.1 Prijaté granty a transfery

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školstvo, matrika, - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma prijatých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4) - 5 -
Obvodný úrad Martin	Transfer na obyvateľstvo BV	508,86 €	508,86 €	0,00 €
Obvodný úrad Martin	Transfer na voľby do VÚC BV	677,35 €	677,35 €	0,00 €
Obvodný úrad Martin	Transfer na matriku BV	1 807,10 €	1 8007,10 €	0,00 €
Obvodný úrad Martin	Transfer na skladníka CO BV	80,40 €	80,40 €	0,00 €
Obvodný úrad ŽP Žilina	Transfer na životné prostredie BV	161,80 €	161,80 €	0,00 €
ÚPSVaR Martin	Transfer na materiál pre VPP BV	88,50 €	88,50 €	0,00 €
Obvodný úrad pre cestnú dopravu Žilina	Transfer pre cestnú dopravu BV	81,57 €	81,57 €	0,00 €
Ministerstvo financií SR	Transfer na 5% zvýšenie miezd pracovníkom školsťva BV	4 739,00 €	4 739,00 €	0,00 €
Obvodný školský úrad Žilina	Transfer na Základnú školu BV	84 736,00 €	80 376,05 €	4 359,95 €
Obvodný školský úrad Žilina	Transfer na vzdelávacie poukazy BV	1 299,00 €	1 299,00 €	0,00 €
Obvodný školský úrad Žilina	Transfer pre MŠ /päť a viacročné deti/ BV	2 523,00 €	2 523,00 €	0,00 €
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	Transfer na opravu výtlkov na MK po zimnej prevádzke BV	2 494,63 €	2 494,63 €	0,00 €

5.2 Poskytnuté dotácie

Prijímateľ	Účel poskytnutých finančných prostriedkov	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Stolnotenisový oddiel STO Valča	Nákup športových potrieb	300,00 €	300,00 €	0,00 €
TJ Družstevník Valča	Nákup športových potrieb pre družstvá prípravky, žiakov a dorastu Nákup občerstvenia na ukončenie futb. sezóny	300,00 €	300,00 €	0,00 €

K 31.12.2012 boli vyúčtované všetky dotácie.

5.3 Finančné usporiadanie voči rozpočtom iných obcí

Obec	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Žilinský samosprávny kraj /Obnova part.bunkrov/	300,00 €	300,00 €	0,00 €
Žilinský samosprávny kraj /Echo heligónky/	250,00 €	250,00 €	0,00 €
Obec T. Štiavnička – Centrum voľného času	1 312,00 €	1 312,00 €	0,00 €
Obec Sučany – Spoločný stavebný úrad	1 890,03 €	1 890,03 €	0,00 €

5.4 Finančné usporiadanie voči ostatným organizáciám

Poskytovateľ	Účel prijatia finančných prostriedkov	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
SCVČ TK Deep Martin	Voľnočasová záujmová činnosť pre deti a mládež BV	1 633,62 €	1 633,62 €	0,00 €

Súkromná základná umelecká škola, Ružomberok	Záujmová umelecká činnosť pre deti MŠ BV	289,00 €	289,00 €	0,00 €
Verejná zbierka	Obnova hrobov významných rodákov Valče BV	204,42 €	204,42 €	0,00 €

5.5 Významné investičné akcie v roku 2013

V oblasti Ochrana pred požiarmi sa v roku 2013 na budove Požiarnej zbrojnice výmenou okien, dverí a zateplením budovy dosiahla energetická úspornosť. Taktiež v Základnej škole kompletnou výmenou kúrenia a radiátorov sa znížila náklady na vykurovanie budovy. V oblasti Rozvoj bývania sa vybudovalo osvetlenie časti Kňazová pri obecných nájomných bytoch.

5.6 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Do blízkej budúcnosti sa predpokladá najmä odkanalizovanie obce a s tým spojené vybudovanie chodníkov s dôrazom na bezpečnosť obyvateľov aj návštevníkov. Ďalej sa plánuje rozšíriť kapacitu predškolského zariadenia pre neustále vzrastajúci záujem a pokračovať v projekte zateplenia Materskej školy. A v neposlednom rade obec plánuje vybudovať pre deti, mládež ale aj starších občanov oddychovú zónu za pamätníkom.

5.7 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.